

Izhaja vsako sredo
in petek zjutraj.
Stane za celo leto 15 L.
» » pol leta 8 »
» » četrt leta 4 »
Za inozemstvo
celo leto lir 40.
Na naročila brez do
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

St 6

V Gorici, v petek 20. januarja 1928

Leto XI.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogo-
voru in se plačajo v
naprej. — List izdaja
konsorcij »Gor. Stra-
ža«. — Tisk Katoliške
tiskarne v Gorici, Ri-
va Piazzutta št. 18.
Uprava in uredništvo:
ulica Mameli šte. 5.
(prej Scuole).
Telef. int. šte. 308.

Vrline in slabosti.

Postavimo se danes pred ogle-
dalo in oglejmo se v njem, kakšni
smo. Gotovo nam to ne bo škodo-
valo, kajti včasih se radi preveč po-
stavljamo in se bijemo ob prsi: kaj
smo mi?, drugič smo pa zopet malo-
dušni in jadikujemo, da nismo spo-
sobni za življenje.

Brez dvoma imamo marsikatero
vrlino. Saj poje že Vodnik:

Slovenec tvoja zemlja je zdrava,
za pridne nje lega je prava;
sreča te išče, um ti je dan,
našel jo bodeš, če nisi zaspan.

Bistre, brihtne glave smo, tako
nam pravi Vodnik. To priznanje sli-
šimo večkrat tudi od drugorodcev,
ki se čudijo, kako lahko se učimo in
kako silen napredek smo napravili
na vseh popriščih človeškega živ-
ljenja v dobrem stoletju. Zavedamo
se ga tudi sami, ko vidimo, kako vi-
soko stopnjo naobrazbe je dosegla
naša celokupnost. Nepismenosti
skoroda ne poznamo in visoke so
gromade knjig in drugega čtiva, ki
jih vsako leto preberemo. Tudi prid-
nosti in delavnosti si ne smemo od-
rekati. Skopa in trda je zemlja, na
kateri živimo, vendar ji z žulji in
znojem iztrgamo, kar je v glavnem
potrebno, da se preživimo. Naši de-
lavci so, čeprav v tujini večkrat kot
izkoriščani trpini, iskani radi prid-
nosti in zanesljivosti. Enako se
lahko ponašamo z našimi dekleti, ki
so radi svoje delavnosti, zvestobe in
zmožnosti priljubljena ne le doma,
temveč tudi v tujem svetu. In naši
trgovci in obrtniki? Ali si niso po
večini iz skromnih pričetkov s prid-
nostjo in sposobnostjo ustvarili svo-
jih domov.

Enako si moramo tudi priznati,
da smo vztrajni. V trdi zemlji, ki
nas je rodila, smo si skovali jeklene
mišice, ki ne popuščajo, in odločno
voljo, ki je neupogljiva. Zato smo
vztrajali skozi dolga stoletja, ko
smo bili zgodovini nakovalno, na
katerem je kovala in oblikovala
usodo drugih narodov. Zato po-
gumno branimo pravico do življe-
nja, katero nam je dal Stvarnik, ko
nas je poklical v življenje. Zato ho-
čemo ostati značajni dediči vere in
jezika staršev svojih.

Se marsikako drugo prednost, ki
se nam je ni treba sramovati, bi
lahko našli. Smo vedrega, odkri-
tega srca, zelo gostoljubni, skromni
in le pogosto še preveč zaupni. Tudi
značajnost, ki je odnekad krasila
naše očete, moramo podčrtati, saj
je mož, beseda bil med nami vedno
v visoki časti.

Toda te solnčne strani našega
značaja zatemnjujejo mnoge sence.
Ena glavnih naših napak je brez-
dvomno zapravljivost. Znamo sicer
s trdim delom prislužiti, toda zna-
mo tudi pograti. Veselost srca, ki
nas plemeniti, se le prevečkrat spre-
obrača v divje norenje in brezmi-
selno zapravljanje. Naši očetje so
bili v tem oziru deloma še boljši.
O tem govore krepki kmečki do-
movi po naši zemlji. Mladi rod je pa
zapadel neki strasti, katere se noče
otresti. Tudi pijančevanje in z njo
združena surovost sta slabosti, ki
nam jemljeta ugled pri vseh, ki nas
poznajo. Prepirljivost in nevoščljivi-
vost sta tudi dve grdi zajedavki, ki
zastrupljata domačo hišo in povz-
ročata mnogo škode. Kako je z

našo ozkosrčnostjo in nedostop-
nostjo za širše vidike, o tem noče-
mo razpravljati, ker kvarijo naš
značaj v glavnem radi ozkih sten,
med katerimi moramo po narav-
nem in številčnem zakonu živeti.
Vendar tudi sami v tem pogledu
marsikdaj grešimo: zakrivamo si
včasih oči, da ne vidimo solnca. Še

Kaj se godi po svetu?

V Ameriki se je ta teden zgodil
važen dogodek, o katerem smo v
»Goriški Straži« že na kratko po-
ročali. V Havani, glavnem mestu
kubanske republike, koje ozemlje
tvori otok istega imena, se je v po-
nedeljek 16. januarja pričela šesta
konferenca vseh neodvisnih držav
severne, južne in srednje Amerike.
Te konference se zberejo, kadar se
nabere toliko vprašanj, ki zadevajo
vse ameriške države, da se spleča
sklicati konferenco. Ta, ki se sedaj
vrši je šesta. Prva taka konferenca
se je vršila v Washingtonu, glav-
nem mestu Združenih držav, leta
1890. Zadnja, to je peta, pa je bila
1. 1923. v Santiagu, ki je glavno me-
sto južnoamerikanske republike
Čile.

Na vseh teh konferencah so pre-
vladovali Združene države, kar je
radi njihove velikanske gospodar-
ske zmožnosti tudi umevno. Poleg
tega so Združene države najbolj
trdno organizirane, imajo največje
brodovje in še mnogo drugih stvar-
ri, ki jih druge države pogrešajo.
Združene države sploh prevladuje-
jo v novem svetu. Tej nadvladi pa
je dal pravno podlago neki Mon-
roe, ki je predsednikoval pred kaka-
mi sto leti in ki je izdal načelo, da
se Evropa ne sme vtikati v ameri-
ške zadeve. To načelo so politiki
Združenih držav polagoma tako
prikrojili, da se smejo Združene
države vtikati v notranje razmere
vseh drugih ameriških republik. Te-
mu načelu so torej dali ime Mon-
roeov nauk. Združene države so ga
zelo dosledno izvajale in polagoma
spravile pod svoj vpliv ali pokro-
viteljstvo mnogo manjših držav.
Drugim republikam je pa to začelo
presedati in zato so menda skleni-
le, da bodo to vprašanje načele pri
prihodnji vseameriški konferenci.
Da se to prepreči, je prišel na kon-
ferenco sam predsednik Coolidge.
Važnost tega predsednikovega ko-
raka bomo umeli, ako pomislimo,
da je bil v Združenih državah že
od prvih početkov dalje nenapisan
zakon, da predsednik ne sme iz dr-
žave. Ko sta n. pr. imela predsed-
nik Združenih držav Taft in mehi-
kanski predsednik važen pogovor,
sta se sestala na velikem mostu, ki
pelje čez Rio grande (mejna reka
med Mehiko in Združenimi državami).
Samo predsednik Wilson je to
načelo prelomil, ko se je podal na
mirovno konferenco v Pariz. Pa ta-
krat je šlo za važno stvar. Ako je
sedaj tudi Coolidge napravil to iz-
jemo, potem vemo, da je imel teht-
ne razloge. Ti razlogi pa so prav
nezadovoljnost latinskih republik
in želja po ustvaritvi trdne enotne
vseameriške meddržavne organizac-
cije, v kateri bi seveda popolnoma
prevladovala severna Amerika.

V Havani so se letos zbrali za-

marsikatero slabo stran bi odkrili,
če bi se podrobneje pogledali, toda
naj zadostuje; saj še ni vseh dni
konec. Za danes naj samo ugotovi-
mo, da solnčna stran zmaguje nad
senčno. Zastavimo vendar že en-
krat ramena in izpahnimo butare, ki
nas bremenijo. Otresimo se zaspas-
nosti, ki je v mnogih srcih, ko gre
za očiščenje lastnih razorov, da do-
hitimo božjo srečo, ki nam jo je že
Vodnik zagotovil.

stopniki 21 ameriških republik.
Konferenco je otvoril Coolidge, ki
je v svojem otvoritvenem govoru
povdaril, da se morajo nekatere
skupne potrebe skupno reševati in
da ima vsaka, tudi najmanjša dr-
žava iste pravice kot druge države.

Coolidge se je še isti dan odpe-
ljal. Dela konference so se pričela
po njegovem odhodu.

Te vseameriške konference imajo
velik pomen za ves svet, ker utrjuje-
jo vezi med posameznimi državami.
In z vsako konferenco se teži-
šče svetovne politike pomakne za
nekoliko proti novemu svetu, proti
Ameriki, in v isti meri izgublja Ev-
ropa in njena duševna kultura svo-
jo važnost in svoj pomen za člo-
veštvo. Kmalu bo prevladala ame-
rikanska kultura, ki pa naredi iz
človeka stroj. Ali bo ta kultura pri-
nesla človeštvu kaj dobrega, o tem
bo govorila zgodovina.

Pustimo Ameriko in amerikan-
ske republike. Vrnimo se v Evropo
in pogledajmo, kaj se godi v Nem-
čiji, ki smo jo zapustili v boju za
novi državni šolski zakon. Med
tem časom so se glavne stranke v
državnem zboru že zedinile o naj-
važnejših in najkočljivejših točkah
tega zakona, kar smo v našem li-
stu že poročali. Sedaj pa se v Nem-
čiji vrši drug važen proces, nam-
reč proces počasne notranje krize v

stranki katoliškega centra.

Med voditelji centra ni več prave-
ga soglasja in tudi široke plasti pri-
stašev niso več zadovoljne s politi-
ko svojih voditeljev. Katoliški cen-
trum je vodilna stranka v svobodni
Nemčiji, zato moramo vsaj v glav-
nih potezah poznati razvoj te krize.

Nezadovoljstvo je povzročal se-
danji državni kancler dr. Marx, ki
je lansko leto izjavil, da centrum
ni republikanska niti monarhistič-
na, temveč zgolj ustavna stranka.
S to izjavo so bili nezadovoljni
zlasti delavci. Načelnik državno-
zbornske skupine centra Ger-
rard je to izjavo javno zavrgel in
na mnogih shodih povdaril republi-
kanski značaj stranke. Nesoglasja
v stranki pa so se še povečala, ko je
Marx nazval ugovore delavskega
voditelja Stegerwalda proti zviša-
nju uradniških plač »neosnovane,
nestvarne in obžalovanja vredne«.

V nedeljo 15. januarja se je vršil
v Essenu velik shod za essensko
volilno okrožje. Na tem shodu je
državni poslanec Imbusch javno
napadel dr. Marxa. Tožil je, da
delavstvo ni dovolj zastopano in da
so nekdanji uradniki dosegli preve-
liko veljavo, dasi notranje ne spa-
dajo v stranko. Tudi iz visokih go-
spodarskih krogov so nekateri pri-
šli v centrum, ki ne spadajo vanj.
Treba je nekaj ukreniti. Imbusch

je izjavil, da je prejel mnogo pi-
sem, ki ga pozivajo, naj ustanovi
novo katoliško delavsko stranko.
Nato je Imbusch napadal Marxa in
rekel, da bi njegov odstop od vod-
stva stranke ne bil nezaželen. Kon-
čno je shod sprejel resolucijo, ki
zelo ostro kritizira Marxa in njego-
ve izjave nasproti. Stegerwaldu in
izraza Stegerwaldu zaupanje.

Ali bo iz teh pojavov nastala kaka
resna nevarnost za obstoj centru-
ma? Naše mnenje je, da ne. Ti po-
javi marveč pričajo o veliki politi-
ni zrelosti nemškega delavca in o
demokraciji, ki vlada v stranki cen-
truma. Taka javna kritika včasih
mnogo zaleže. Upati je, da bodo od-
govorni ljudje tudi topot našli pra-
vo rešitev položaja.

Preuredba države.

Nemčija stoji sedaj pred važnim
vprašanjem: Kako naj spremeni
weimarsko ustavo? V ponedeljek
16. januarja se je v Berlinu sestala
konferenca vseh nemških dežel, ki
sklepa o odnošajih posameznih de-
žel do države.

V nemškem javnem življenju
imamo dve struji. Prva zagovarja
veliko samostojnost posameznih de-
žel, druga pa hoče dati državi in
osrednji državni oblasti kolikor
mogoče veliko moč in delokrog. Ti
dve struji se bojujeta, odkar je
nemška država nastala. Tudi na tej
konferenci je prišla ta razlika v miš-
ljenju do izraza. Do prijemljivih
sklepov še niso prišli. Tega vpra-
šanja ne bodo rešili na en mah,
ker je pretežavno. Mogoče pa je, da
se bodo rešitvi približali.

Okno v svet.

Ruska opozicija.

Voditelji sovjetske opozicije so
vendar odšli v pregnanstvo. Trocki
bo živel na kitajski meji. Pred od-
hodom je še očital Stalinu, da je
porabil in razmetel 200 milijonov
zlatih rubljev, ki jih je Lenin v ča-
su bele nevarnosti spravil kot taj-
ne rezervne sklade stranke.

Novi sovjetski poslanik v Rimu.

Sovjetska vlada je končno ven-
dar imenovala svojega poslanika
pri rimski vladi. Za to službo je bil
izbran sedanji komisar za pravo-
sodje Dimitrij Kurski. Kurski je
znamenit jurist.

Zasedanje jugoslovanske narodne skupščine

se bo najbrž pričelo še pred kon-
cem januarja. Nekateri pravijo, da
se bo to zgodilo 24. tega meseca.
Do takrat bo finančni odbor že pre-
gledal proračun.

Litavska in Poljska.

Zadnjič smo poročali, da je polj-
ska vlada predlagala litavski, naj se
otvorijo pogajanja med obema dr-
žavama. Sedaj je Woldemaras od-
govoril. Vsebinsko odgovora še ni
znana, sodijo pa, da je v nekaterih
točkah pristal na poljski predlog.

Novo zakonsko pravo v Albaniji.

Predsednik albanske republike
Ahmed Zogu je s posebnim uka-
zom odpravil in prepovedal mno-
goženstvo, ki je bilo do sedaj po
predpisih turške vere dovoljeno.

Novi sovjetski poslanik

v Parizu Sovgalevski je dospel na
svoje mesto. Sedaj se bodo zopet
pričela pogajanja med Rusijo in
Francijo.

Grška kritika Marinkoviča.

»Elevteron Vima« razpravlja o govoru jugoslovanskega zunanjega ministra dr. Marinkoviča, katerega smo zadnji objavili. Posebno se bavi z onim delom, v katerem je rečeno, da se Jugoslaviji tudi nove vojne ni treba bati. Pravi, da je duh govora vendarle dokaz za napredujoči grškojugoslovanski sporazum. Dr. Marinkovič je priznal, da so svoječasnno s Pangalosom sklenjeni dogovori za Grško nesprejemljivi. Marinkovič je ves čas svojega uradnega poslovanja skušal na pram Grški vplivati na politiko v duhu mirnega sodelovanja. Njegov

govor je dokaz za to, da se Jugoslavija odreka svojim načrtom glede balkanske hegemonije, vendar mora Jugoslavija to svoje odrekanje tudi potrditi z dejanji.

Nekateri drugi grški listi so na pram dr. Marinkoviču ostrejši.

Ukinjeno ministrstvo.

Ko so v finančnem odboru jugoslovanske narodne skupščine začeli razpravljati o proračunu ministrstva za izenačenje zakonov, je zadevni minister dr. Angjelinović predlagal, naj se ta proračun črta, ker se bo to ministrstvo itak opustilo. Finančni odbor je sprejel njegov predlog.

Goriški »Zeleni križ«.

Kdo ne pozna »Zelenega križa« v Gorici? Zdi se nam, da že ne bo kmalu vasi na Goriškem, skozi katero ne bi bil drčal med presunljivim brlžganjem avtomobil »Zelenega križa«. Tudi mi Goričani ga dobro, skoro že predobro poznamo. Saj nas dohiti in prehiti ob vsaki uri in povsod njegov hiteči, pretresujoči žvižg. Priznati moramo, da je delo »Zelenega križa« obsežno in težko. Priznati moramo seljivo je še to, da vrši »Zeleni križ« svoje delo točno, požrtvovalno in v splošno zadovoljnost. Priboril si je že ugledno ime in če bi ta dobrodelna naprava prenehala, bi bil to za Gorico in celo pokrajino neprijeten udarec. Kar je posebno razveseljivo je še to da vrši »Zeleni križ« svojo blagoslovljeno službo brez ozira na stan in brez ozira na narodno pripadnost. Kjer je treba pomagati, tja hiti »Zeleni križ«, ne glede na čas in na vreme. Zato moramo biti »Zelenemu križu« res hvaležni in ga moramo po možnosti podpirati. Kadar trka na dobra srca, odzvajate se mu. Njegovo delo je v pravem pomenu besede dobrodelno in plemenito.

Mariborski župan.

V Mariboru so 14. januarja volili župana. Izvoljen je bil dr. Lojze Juvan, pristaš Slovenske ljudske stranke. Podžupan pa je postal samostojni demokrat dr. Franc Lipold.

Boj za petrolej.

Amerikanska petrolejska družba Standard Oil Co. je izjavila, da bo vse pogodbe s sovjetsko Rusijo vestno izvršila. Amerikanski listi pravijo, da je Standard Oil Co. hotela s to izjavo odgovoriti Deterdingu, predsedniku angleške petrolejske družbe Royal Dutch. Pred kratkim smo v političnem pregledu poročali o boju družbe Royal Dutch s sovjetsko vlado. Sovjetska vlada se je, kot vidimo, zvezala z Amerikanci. Ta zveza pa povzroča Angležem skrb in sive lase.

Aljehin in Capablanca.

Dobro je še v spominu boj za mednarodno šahovsko prvenstvo, ki sta ga bila Rus Aljehin in Kuba nec Capablanca v Buenos Aires-u. Takrat je zmagal Aljehin. Sedaj pa se sliši, da je Capablanca pozval Aljehina na ponovno tekmo za svetovno prvenstvo. Ta tekma se bo najbrž odigrala v New Yorku.

Atentati v Jugoslaviji.

Neznani ljudje so ponoči napadli vojaški skladišči v Ralji in v Mladencu. Straža je na napadalce streljala. Napadalci so po kratkem boju ušli.

Gajda degradiran.

Čehoslovaško vojno ministrstvo je potrdilo razsodbo disciplinarne sodišča, ki je bivšemu načelniku generalnega štaba generalu Gajdi vzelo čin, ker je baje bil v zvezi z boljševiki. Tisk, ki podpira bivšega generala, je zagnal velik krik. Po magalo pa najbrž ne bo nič.

Minister odstopil.

Minister brez portfelja Velja Popović v Beogradu je odstopil. Zdi se, da ni bil zadovoljen z Vukičevićem.

Stavka v Nemčiji.

V sedanjih Nemčiji stavkajo kovinarji. Njihovo število cenijo na 30.000.

Požar v tvornici orožja.

V francoski tvornici orožja v Saint Etienne-u je v torek ponoči izbruhnil požar, ki je povzročil nad dva milijona frankov škode.

Pametna postava.

Svicarski kanton Ticino je izsilil postavo, s katero je ples dovoljen samo v prvih treh mesecih v letu. Vsak ples mora dovoliti policija in policija mora tudi ples nadzorovati. Osebam pod 16. letom je sploh zabranjen dostop na plesišče; od 16. do 20. leta pa smejo na ples le v spremstvu staršev.

Železnica preko Sahare.

Francoska vlada je po tridesetletnih pripravah in pogajanjih odobrila načrt saharke železnice. Nova železnica se bo pričela v Alžiru in končala v Timbaktu.

Ljubitelji društvenega življenja.

Nemci so, kot znano, veliki ljubitelji društvenega življenja. Nekdaj je v Hamburgu razsajal tifus. Bolezen je zahtevala izredno veliko žrtev. Ko pa je ponehala, so nekateri preostali ustanovili društvo ljudi, ki so bili bolni na tifusu. Društvo menda še danes uspešno deluje.

Zanimivosti iz letalstva.

Dvajseta obletnica prvega poleta. 13. jan. 1908 do 13. jan. 1928.

Pred nekaj dnevi je človeštvo praznovalo jubilej, ki se ga hočemo spomniti tudi mi, saj nam kaže danes velikanski napredek v kratki dobi dvajsetih let. 13. januarja 1908 je Francoz Henri Farman s svojim letalom prvič preletel en kilometer. Pač so že pred njim nekateri drugi (Ader, Santos Dumont, Voisin, brata Wright) napravili polete na daljavo par desetlin ali stotin metrov, toda Farman je bil prvi, ki je letel na en kilometer in s tem zbudil pozornost velike množice za letalstvo.

Oglejmo si ob priliki te obletnice napredek letalstva v tej dobi. Pri-

DNEVNE VESTI.**Župančič petdesetletnik.**

V ponedeljek 23. januarja bo minilo 50 let, odkar se je rodil znameniti slovenski pesnik Oton Župančič. Vsa Slovenija se pripravlja, da slovesno in dostojno proslavita dan. Leposlovni mesečnik »Ljubljanski Zvon« bo ob tej priliki izdal poseben zbornik. — Župančič je sedaj dramaturg ljubljanskega dramskega gledališča.

Zopet slavje skladatelja.

V Celju praznuje te dni šestdesetletnico svojega plodnega življenja dr. Anton Schwab, znani slovenski skladatelj, ki je priljubljen tudi v goriških pevskih krogih. Dr. Schwab si je tekom svojega delavnega življenja priboril razun na glasbenem polju mnogo zaslug tudi kot zdravnik. Odličnemu možu želimo tudi mi še mnogo srečnih let, v katerih naj bi s svojim umom obogatil našo kulturo.

Dekletom, gospodinjam!

Koncem meseca bo izšel »Naš čolnič«, ki se je v družinah udomačil in priljubil. Poleg lepe vsebine bo prinašal mesečno krojno prilogo za tiste naročnike, ki jo bodo pismeno naročili pri upravi. S tem je uprava izpolnila nešteto prošnji, ki so nam jih pošiljala glede krojne priloge naša dekleta.

Vsaka krojna priloga stane mesečno 1 lito. Ako pa naročite celoletno vseh 12 prilog, bo stalo le 10 lir — torej obenem z listom 20 lir.

Pohitite in naročite se takoj, ker bomo vzorce tiskali le v omejenem številu. Naročila pošljite: Upravi »Čolniča«, Via Mameli 5, Gorica.

Veliki fašistovski svet

je sklican za 30. januarja. Razpravljal bo o splošnem političnem položaju, o delu stranke in o zakonskem načrtu za preuredbo ljudskega zastopstva. Zadnja točka je najvažnejša.

Slovenska pesem.

V soboto 14. t. m. je nastopil v Zagrebu »Slovenski učiteljski zbor« pod vodstvom odličnega našega rojaka Srečka Kumarja. Dvorana je bila do zadnjega kotička napolnjena. Vspored so tvorile najboljše skladbe naših skladateljev. Adamičev: Vragovo nevesto, Violo in Svatovske, Škerjančeve: Kmetiške, Lajovčeve: Kolednike, Žabe in Zlato v Blatni vasi ter Ravnikovo: Zinsko pesem in Kmetiško.

Vse pesmi so bile prav fino in precizno izvajane, z vso ljubeznijo in toploto. Bratje Hrvati so to umeli in vsakokrat burno aplavdirali. Ta koncert bo imel trajno sled v hrvatski publiki. »Slovenčev« kritik razpravlja obsirno o koncertu ter zaključuje:

»Slovenska pesem je bila med Hrvati z vso ljubeznijo sprejeta in z respektom priznana, hvala za to pa gre požrtvovalnosti zbora in nepoplačljivemu trudu njega predsednika, prof. Bajuka, last not least (in v prvi vrsti) zborovemu proslavljenemu pevovodji, prof. Kumarju, odličnemu interpretu in umetniku ki je ponesel našo umetnost k sosedom in jo tam proslavil, častitaj je pa zboru tudi k takemu pevovodji in pevovodji k zboru, bodimo Slovenci toplo hvaležni obema za delo in uspeh. Nadam se krasne bodočnosti zbora, ki se je v tako kratkem času iz nič napravil v naš prvovrsten reprezentativen vokalni faktor.«

»Corriere degli Italiani« v Belgiji.

Pred tedni smo poročali, da je francoska vlada ustavila glasilo italijanskih političnih beguncev »Corriere degli Italiani«, ki je izhajal v Parizu. Sedaj so pa izdajatelji sklenili, da bodo list izdajali v Belgiji. Ravnatelj lista bo nekdanji vseučiliški profesor in poslanec Labriola. List bo prvič izšel 20. januarja.

Dr. Jan. Ev. Krek.

1865—1917.

Za 10-letnico njegove smrti.

L. 1904. ga je povabil tedanji kaplan C. M. Vuga h blagoslovitvi zastave Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva v Kobari. Veljačastna je bila ta slavnost in Krek je bil sprejet z vsemi častmi; še celo možnarji so pokali gori pri Sv. Antonu njemu na čast. Govoril je pred silno veliko množico z visokega odra na tedanjem Nemčevem dvorišču. Predstavil se je pa tako le: »Neki goriški list me je zelo lepo priporočil svojim čitateljem in s tem nehoté napravil veliko reklamo za našnji shod. Napovedal je namreč čitateljem, da bodo videli na shodu govornika dr. Jan Kreka, ki ga bodo lahko spoznali po njegovi zunanosti, ker nosi strgan klobuk in umazano suknjo. — Res, priznam, da imam strgan klobuk, a pod klobukom je fina glava! Priznam, da imam umazano suknjo, a pod suknjo nosim zdravo srce, ki je vse vneto za naše dobro a bedno ljudstvo!«

Do take samohvale se Krek ni izlepa povzpел, ker je zelo nerad govoril o sebi in svojih vrlinah, a tedaj mu je kar samo od sebe prišlo. Po shodih, tudi po volivnih shodih, je vse druge hvalil in priporočal, o sebi pa najraje

molčal. Bil je prvi med vsemi voditelji in svetovalec drugim tovarišem poslancem, a ko je našteval delo in uspehe, svoje osebe še omenil ni; k večjemu, da je govoril o vseh vkup z besedo »mi«.

Slo je za državne volitve. Agitacija je bila silna od vseh strank. Krek se sicer zase ni bal, slo mu je bolj za druge. Pa vendar sem mu tedaj očital, da sebe vse preveč prezira. Naj še o sebi pove volivcem, kar tiče in kaj zna. Tako pridobi stranka in vsi kandidati veliko na ugledu. Gre za stvar in ne za osebo. To ni prevzetnost, volivci so tega vajeni, hočejo, da se mož pošteno predstavi. Vsi tako delajo. Pomišljal je malo, pa dejal: »Utegneš imeti prav«. In res na nekem velikem shodu je nato podrobno govoril o vseh kandidatih in jih priporočal, končno pa dostavil: »Zdaj pridem pa jaz na vrsto...«

Kreku je bila vedno in povsod prva stvar celota, narod in njegova korist, čast božja, korist Cerkev in ljudski blagor. V stranki je treba železne discipline, če hoče kaj doseči. Nihče ne sme v stranki iskati svoje osebe, časti in osebnih koristi. Sebe mora docela zatajiti in delati, čeprav trpi pri tem osebno škodo. Kakor brž ni tega, kakor brž ni v stranki te železne discipline, je po nji. Krek je to načelo izpolnoval do skrajnosti. Po Kranjskem je bilo dobro znano, kako časti-

hlepnili in proti Kreku ljubosumni so bili nekateri izmed voditeljev Slovenske ljudske stranke pred vojno že ob balkanski vojni — in med vojno. Krekova demokratičnost in načelo, da mora biti vsakdo v stranki in zlasti v vodstvu stranke z dušo in telesom »hlapec narodov« ter da treba temu vse delovanje in um in voljo svojo podrediti, temu vse, tudi največje osebne koristi žrtvovati, jim ni dšalo, in začeli so silno zahrbtno in nepošteno gonjo proti Kreku. Kaj se je vse godilo, o tem bo pisala in sodila zgodovina. Znano je pa, da je moral Krek od teh ljudi veliko, veliko pretrpeti. Zelo je značilno, da se je njegove 50 letnice 1. 1915. spomnil samo delavski list »Naša Moč«. Kljub temu se je vedno vzorno držal strankine discipline, v javnosti o vsem molčal in izpolnoval svoje dolžnosti v stranki vestno in natančno ko dotlej. Tudi spore med posamnimi člani-voditelji je v veliki skrbi za dobrobit stranke in naroda ob vsaki priliki poravnava s svojo nesebično in vplivno besedo.

Lahko bi bil dvignil radi sebe in drugih javen hrup, tiral svoje tovariše pred neizprosno sodbo volivcev, naroda, lahko bi bil s svojimi somišljeniki izstopil iz stranke in ustanovil lastno, drugo, a — tega ne! Raje smrt! To bi bilo povzročilo nepregledno škodo narodu in katoliškemu gibanju, ki je bilo samo na sebi

znati moramo, da je ogromen: hitrost je narasla od 65 na 480 km na uro, višina od par metrov na 11.000 metrov, razdalja brez pristanka od 1 km na 6300 km.

Kar se pa tiče strojev samih, moramo priznati, da je bilo l. 1908 zelo plodonosno, kajti bistvo letal se od tedaj do danes ni dosti spremenilo.

Najzanimivejše je pa to, da med vojno letalstvo ni ravno dosti napredovalo. Res je, da so izdali zanj milijarde in gradili kar na desettisoče letal, toda delalo se je po tovarnah, a ne v znanstvenih delavnicah. Zato je tudi manj razdalje med rekordi l. 1914 in l. 1920, kot med slednjimi in onimi l. 1927. Vze mimo samo hitrost. Od l. 1913 do 1920 se zviša od 203 samo na 275 km na uro, do l. 1927 pa poskoči na 479 km.

Največja zrakoplova.

V Friedrichshafen grade največji zrakoplov na svetu: »L. Z. 127«. Ta novi zračni orjak bo dolg 234 metrov in 33,5 m visok. Ogrodje bo zgrajeno iz najtrpežnejših kovin: 20 odstotnega duraluminija in preplečeno z močnim platnom. Trup bo razdeljen v 32 celic; v polovici letel bo nosilni plin, v ostalih plin za pogon. Po sredi trupa bosta vodila dva hodnika, tako da bo vsak čas mogoče najnatančnejša kontrola celega zrakoplova. Zrakoplov bo imel pet Maybachovih motorjev po 530 PS, skupaj torej 2650 PS. Akcijski radij bo znašal približno 20 tisoč km, obtežilna sposobnost 10 do 15.000 kg. Posadka bo štela 26 oseb. Spalnice, obednica, prostori za prtljago itd. bodo segali v trup in bodo od zunaj le malo vidni. V kuhinji bodo kuhali z elektriko. — Skupni stroški za zrakoplov so proračunani na 4 milijone mark. Dela, pri katerih je zaposlenih 200 delavcev, zelo hitro napredujejo in ni daleč dan, ko se bodo Nemci zopet postavili pred svetom s svojim genijem.

Toda Angleži ne marajo pustiti prvenstva Nemcem. V Londonu grade letalo, ki bo v dveh nadstro-

pjih imelo prostora za 100 oseb in katero bo gnalo 12 motorjev, vsak po 400 PS. To bi pomenilo, da bo angleško letalo hitrejše in zmožnejše od nemškega. Izkušnja bo pokazala, kateremu se bo moglo priznati dejansko prvenstvo.

Krištof Kolumb — Lindbergh.

3. avgusta 1492 je pričel Kolumb svojo pot iz Evrope in 12. oktobra so zagledali njegovi mornarji suho zemljo — sedanjo Ameriko. Toda letošnje poletje je preletel njegov najmlajši učenec Lindbergh to pot iz Amerike v Evropo v enem in pol dnevu. Ko je pogumni letalec pristal v Parizu, so časopisi, posebno judovski (tudi dunajska Neue Freie Presse) pisali, da je imel čudovit talisman s seboj, ki ga je tako srečno vodil. (Neue Freie Presse pravi, da je imel kurjo koščico.) Zdaj pa se je izkazalo, da je imel pri sebi svetinjo Marije v Loreto, ki mu jo je dal katoliški župnik Hussmann v St. Luis, ki je njegov prijatelj. — Nekateri nemški romarji na evharističnem kongresu v Ameriki so se seznanili s slavnim letalcem v Ameriki, kjer je bil za poslen kot letalski učitelj. To počrta v nemških časopisih župnik in pisatelj Rothensteiner v pismu 31. maja t. l. in pristavlja: »Lindbergh je res plemenit mladenič, ki ga imamo vsi radi. Za njegov uspeh se je mnogo molilo med farani, posebno pa po naših samostanih.« Torej: svetovni zmagovalc v letanju — katolik.

Letalo ukradla.

V vojaški letalski šoli v Prosnicah na Čehoslovaškem sta bila dva gojenca, ki jih je vodstvo radi nepokorščine izključilo in poslalo k pristojnemu polku. Ta dva pa zopet nista ubogala. Mesto da bi se odpeljala na nova mesta, sta zvečer šla na letališče, napadla in povezala stražo, si izposodila neko letalo in odletela neznano kam. Letala sta proti vzhodu, zato sklepajo, da sta namenjena v Rusijo. Pravijo pa, da sta vzela premalo bencina s seboj in da se bosta morala prej ustaviti.

Vojščica.

Po kratki in mučni bolezni je 14. t. m. za večno preminul Juren Franc v starosti 62 let. Pokojnik je bil skromnega in mirnega značaja. Bil je priden delavec na polju in družje. Kako je bil cenjen je pokazal njegov svečan pogreb. Pokoj njegovi duši!

Planina pri Vipavi.

Da napišem Tebi, draga »Goriška Straža« resnico, namaknem brez strahu in z veseljem pero v črnilo. Prav veliko besedičenja je pri nas povzročil večerni tečaj italijanščine, ki se sedaj zopet in bolj redno nadaljuje. Le število se je znatno skrčilo; od vseh vpisanih je ostala zvesta le tretjina! Sedaj se nudi moškim in ženskam poduk petkrat na teden skupno, kar pa ni priporočljivo, ker so nekateri oddaljeni po pol ure.

Štanjel.

(Tri smrti na en dan.) V sredo 18. t. m. je zadela našo faro nenavadna nesreča: imeli smo tri smrtna slučaje. Umrl je posestnik Alojzij Švagelj, star 54 let, iz Štanjela. Bolehah je več časa. Kot drugi je zapustil to dolino solz posestnik Anton Grbec, star 74 let, iz Kobdilja. Kot tretjo je pokosila smrt Ano Cijak, staro čez 70 let. Tudi zadnja dva sta bila že dalje časa bolna. Vsi rajniki so bili dobri, pošteni ljudje in zavedni Slovenci. Naj počivajo v miru!

Kronberg.

Pretekli torek so neznani zlikovci zopet obiskali kronberško župnišče. Prevrtali so zid in udrli v vikarijsko pisarno. Odnegli niso ničesar razven dveh starih dežnikov. Občudujemo železno vztrajnost gospodov vlomilcev, ki so že v šesto poskušali srečo v kronberškem župnišču a so vsakokrat morali oditi praznih rok; saj kjer nič ni — se cesar pravico zgubi.

Tevče pri Šmarjah na Vipavskem.

Naša vas uživa posebno slavo! V čem? Pleše in vrti se mladina kakor vrtinjak vsako nedeljo in praznik. A ne samo domača! Mnogo je deklet, ki hodijo k nam iskat moža. Te naj si zapomnijo, da na plesu ga ne bodo dobile. Lahko dobijo fanta, a moža ne, ker pametni fantje ne izbirajo svojih nevest v zatuhlih plešiščih. Tam se zadovoljijo — le lahkomišelnosti fantje — ki letajo kakor troč s cveta na cvet.

Naši mladini in tisti, ki prihaja k nam še to v premislek: pametni ljudje ne sodijo ne fanta in ne dekleta po tem kako se znata sukati, ampak predvsem po njih znanju in zanimanju za knjige in časopise. Naš gospodarski položaj peša, in ti mladina troši denar brez premisleka, nezavedajoč se, kako težko se ga zasluži. Starši zmanjšate svojim otrokom zahteve, ki vsestranko škodujejo celi družini. Storite to, da vas ne bodo otroci preklinjali, mesto da bi blagoslovljali vaš trud in vaše delo.

Zadlog pri Črnem vrhu.

Po hudem mrazu, katerega smo imeli pred božičnimi prazniki, so se tudi k nam vrnili topli zimski dnevi. Ti so nas zdramili, da se oglasimo malo v javnosti. — V preteklem letu smo parkrat poročali o našem razvoju in gospodarskem napredku, kar pa menda vsem soobčanom ni ugajalo. Da ima vsaka vas svoje dobre in slabe strani, to dobro vemo, a bilo bi boljše, da vsak pometa pred svojim pragom. — Mlekarska panoga, s katero smo pričeli v naši občini, se je dobro obnesla. Tako imamo danes malo ne že pri vsaki hiši posnemalnik. V sedanji gospodarski krizi je mlekarsvo pri nas glavni vir dohodkov, zato skrbimo za njegov prospeh v slogi in prijateljstvu!

Godovič.

Od goriške prefekture je dobilo uradništvo sledeče pojasnilo, ki ga radevolje priobčujemo:

»V »G. Str.« od 16. dec. m. l. je bil objavljen dopis iz Godoviča, v katerem se trdi, da so nekateri tamšnji občinarji naleteli na težkoče pri prehodu meje z obmejno izkaznico (carta di frontiera). Po informacijah, ki jih je dal na zahtevo zahtevo tamošnji obč. načelnik, ni bila iznešena od strani imejiteljev obmejnih izkaznic nobena pritožba, da bi jugoslovanska oblastva ne priznavala legitimacij. Vse izdane izkaznice so bile od zgoraj omenjenih oblastev potrjene, ne da bi kdo pri tem zadel na kake težave.«

(Prosimo pisca dotičnega dopisa, naj bo v prihodnje bolj točen in naj nas ne zavaja k napačnim poročilom. Op. ur.)

Iz volčanske okolice.

Že dolgo ni bilo nobenega glasu iz naše okolice, zdaj pa moramo tudi mi kaj sporočiti. Zimo smo imeli precej hudo. Kar je nekaterih kmetov edini dohodek, drva, se letos težko prodajo in še to po nizki ceni. Imamo jih še veliko naprodaj! — V gospodarskem oziru smo se precej organizirani, posebno mlekarske zadruge so se precej razvevale. Naša okolica šteje štiri vasi in sicer: Čigini, Kozaršče, Ušnik, Selo in Ruti. Ker so vasi jako razdeljene druga od druge, ima vsaka vas svojo mlekarino, ki jih je 5. Kako bi pa bilo, če bi se združili in imeli le eno veliko mlekarino, v katero bi prišlo dnevno po 15 q mleka? Koliko stroškov bi bilo manj! — Le s pošto oziroma s pismošom nismo kaj prida zadovoljni. Ne dobivamo redno! Pa o tem drugič!

Knežke Ravne.

(Strašen zločin.) Iz naše grape še ni bilo poročila v nam priljubljeni »Straži«, a dogodek, ki se je odigral pri nas pretekle dneve, mi sili pero v roko.

V noči med 16. in 17. t. m. se je v našem mirnem kotu zgodil strašovit zločin, katerega žrtev sta postal ugleden posestnik Jožef Šorli, 70 let star in njegov sin Jožef, star 24 let. V usodni noči sta spala v eni sobi vsak v svoji postelji. Oče je že spal, sin je pa še bedel. Kar stopi v sobo zakrinkan človek z električno lučjo. Na sinovo vprašanje, kaj hoče, mu odgovori: »Nocoj umorim tvojega očeta! Istočasno se je tudi zagnal proti očetovi postelji. Sin je v prvi zmedenosti tekel skozi vrata ter klical na pomoč, med tem ko sta se oče in zločinec borila v postelji.

V nadi, da pride hitro pomoč, je sin držal vrata, da mu ne uide zločinec. Misleč, da je svoj grozni posel dovršil, je začel morilec lomiti ven. Odtrgal je ključavnico od znotraj, zlomil ven ter prerezal sinu vrat. Nato je pobegnil in pustil na mestu nož, klobuk in luč. Sin se je po par korakih zgrudil mrtev na tla. Očetu je napadalec zadal sicer veliko rano pod vratom v prsa, a je upanje, da ozdravi.

Ta zagoneten in strašen dogodek je globoko pretresel vso okolico, zlasti še, ker je družina zelo poštena in spoštovana.

Varnostni organi so pridno na delu. Upati je, da pride zločinec v roke pravici, kar želimo vsi.

Mlademu Jožefu svetila večna luč! Očetu želimo skorajšnjega okrevanja! Preostali, težko preizkušeni družini pa naše iskreno sožalje.

Zahvala.

zavarovalnici L'UNION in g. Avgustu Ravniku v Gorici, Via Barzellini N. 2 za točno izplačilo odškodnine za moje poškodovano poslopje.

Alojz Makarovič, Avče.

Kaj je novega na deželi?

Selo pri Kobaridu.

V nedeljo pri nas ne bo sejma, ne bo štruktlev in ne gubanc. Za godce, katere so drugi naročili, pa mi nismo odgovorni. Tudi nismo mi pripeljali harmonikarja v ponekdlejek, ampak okoliški fantje in tudi niso naša dekleta plesala v gostilni. Žal pa nam je, da nismo imeli sv. maše v torek na dan sv. Antona, ki je patron naše cerkve.

Ajdovščina.

V soboto 14. t. m. se je tukaj poročil preprost, a jako delaven fant Milan Žvokelj s Planine pri Vipavi, kateri je vzgledno odslužil vojaško službo pri orožnikih. Vrnil se je med svoje prijatelje in si vzel za življenjsko družico gđc. Marijo Feigic, hčerko dobrih staršev. Mlademu paru naj bo sreča in zadovoljnost mila v zakonu. Bog živi!

vzorno, krepko zgrajeno, oblikovano od več katoliških shodov!

Med slovenskimi politiki ga Krek nima para tudi v tem pogledu. Tudi o tem bo govorila zgodovina in mnogi visok in še tako nadarjen mož, narodov voditelj, bo ostal pred narodom zaznamovan s črnim znamenjem sebične ali častihlepneža na navidezno časti tem čelu.

Krek je bil Slovencem duševni orjak. Ko solnce, ki vlada nebu, je bil on od Boga izbran voditelj našega ljudstva. Vse življenje, do zadnjega mučeniškega diha, je služil le Bogu in narodu, sebe je pa zapostavljal, pozabljal, lastno čast je vseskozi zaničeval in sovražil in ob vsem velikanskem delu umrl — siromak!

Krek je bil, ki je vse življenje neomajno in najsvetejše čuval in gojil katoliški in narodni značaj domovine, sveta izročila, tradicije in navodila (smernice) svetega narodovega očeta škofa Slomška, kremenitega škofa Mahničarja in pa slovenskih katoliških shodov. Bil je značaj, iskrenjši in trši od demanta. Zvesto se je držal velike besede: Vsi, ki ne dehojejo iz čiste ljubezni, bodo obsojeni in pohojeni!

In po teh svetih načelih se je razvijalo tudi vse njegovo mnogostransko delovanje za ta in za oni svet, za časi in večni blagor ljubljene naroda.

Ali ste že obnovili naročnino na
„GORIŠKO STRAŽO“
 Storite svojo dolžnost čimprej,
 ker z mesecem februarjem bo
 list vsem zamudnikom ustavljen!

Koledarček.

23. jan. poned. Zaroka Mar. D.
24. jan. torek, Timotej, škof.
25. jan. sredo, spreob. Pavlovo.
26. jan. četrtek, Polikarp, m.
27. jan. petek, Janez Zl.
28. jan. sobota, Julijan, škof.
29. jan. nedelja, Frančišek Sal.

Književnost in umetnost.

Orgle — kraljica glasbil.

Na pobudo nekaterih znancev in prijateljev sem se odločil napisati par vrstic o vedno še aktualnem predmetu: o orglah. Osobito bi rad povedal svoje mnenje o dispozicijah, ker grejo tukaj nazori v marsikaterem pogledu narazen. Na tem mestu ni prostora za daljšo razpravo, zato bom povedal samo glavne momente, ki pridejo v poštev pri dispoziciji različnih registrov.

Orgle služijo pred vsem spremljevanju petja. Ako vpoštevamo samo ta namen, potem ne bomo mnogo ugibali glede dispozicije. Zahteva se pa še nekaj več od orgel: one naj pokažejo, da so res kraljica glasbil. Orgle naj z veličastnimi glasovi povzdignejo svečano razpoloženje pri službi božji, po naših hišah božjih naj odmevajo zares slavnostni glasovi.

Odkar se je uvedla pri orglah pneumatika, se nam skoraj dan na dan javljajo nove iznajdbe, ki naj bi organistu orgljanje olajšale. V resnici je danes igralnik preobložen z vsemi mogočimi takimi pripomočki (zveze, zbiralniki, razdelalniki itd.). Zelo dvomljivo pa je, ali se da na kompliciranih orglah boljše in umetniško dovršeneje igrati. Take stvari so bolj pesek v oči.

Glavna stvar, t. j. kakovost tona, njega jakost in polnost, se zane-maria. To pa dosežemo s pravilno napravljenimi piščalkami, osobito s piščalkami za pomožne glasove (oktave, kvinte) in za miksture, ki naj se disponirajo v prvi vrsti na podlagi fizikalnih in estetičnih pravil. Popolnoma zgrešeno je mnenje, da se z dispozicijo mnogih 8' registrov doseže močan ton. Ton se na ta način samo odebeli, vsled česar postane okoren in neprimeren za polifonsko igro. In orgelska glasba je pred vsem polifonska.

Kar daje orgelskemu tonu moč, sijaj in prožnost, so dobro izdelane miksture, katerim je namen, gornje tone (Obertöne) ojačiti. Poleg tega služijo izborna zveze z 8' registri, posebno ako so postavljene v odmevno omaro. Isto velja tudi za posamezne alikvotne (oktave, kvinte). Z njimi dosežemo silno lepe karakteristične glasove, ki se razvijajo prosto in plemenito osobito pri polifonski igri.

O vsem tem bi se dalo še mnogo napisati. Kdor se pa zanima za to, naj se potruži v Bilje, kjer se bo lahko prepričal o pravilnosti mojih navedb.

Biljenske orgle imajo 12 pevajočih registrov, ki so razdeljeni na dva manuala, katera sta vsak zase popolne orgle. Drugi manual je v odmevni omari. V pedalu je Subbas 16' in Oktava 8'.

E. Komel.

Socialni vestnik.

Zavarovanje poljedelcev proti nezgodam.

Hvalevredno je, da je vlada uvedla obvezno zavarovanje poljedelcev proti nezgodam pri delu. Poljedelci so bili s svojim stanovskim zavarovanjem prav zadovoljni. V zadnjem času se pa slišijo vedno pogostejše pritožbe proti izvajanju tega zavarovanja. Vsak kmet mora plačati prispevek za zavarovanje, ker mu ga naložijo na zemljiški davek. »Cassa Mutua Infortuni Agricoli S. Marco per l'assicurazione

obbligatoria contro gli infortuni sul lavoro in agricoltura«, je pristojni zavod za zavarovane poljedelce, pa le redko prizna zavarovalnino. In v tem leži vzrok nezadovoljnosti in pritožb. Po mnenju kmetov nosijo glavno krivdo zdravniki, ki ne vršijo vestno svoje službe. Zdravniški pregled je prepovršen. Tako se je vršil, naj navedemo samo en primer, dne 13. nov. 1927 nekje (kraja za danes še nečemo imenovati) zdravniški pregled. Ponesrečenci so bili vabljeni za 9 uro. Zdravnik pa je prišel brez vsake sile zelo komodno šele ob 11¼. V ¼ ure je potem pregledal 26 ponesrečencev. Težko je verjeti, da bi bil dotični zdravnik tako spreten, da bi mogel v tako kratkem času vestno in pravilno ugotoviti stanje ponesrečencev. Zato je umevno in naravno, da se glasi ugotovitev tega zdravnika, da je poškodba pod 15 odstotki, to je taka, da ji ne pritiče zavarovalnina.

Naj navedemo še drug slučaj:

Neki poljделец si je meseca aprila 1927 zlomil lopatico. Bil je dvakrat na zdravniškem pregledu, obakrat pri zdravniku, ki je vršil pregled tudi v prvem primeru. Mož je še danes bolan in ne more popolnoma nič delati z desno roko, gospod zdravnik je pa kljub temu ugotovil, da nima 15 odstotne poškodbe. Seveda mu je na podlagi tega izvida zgoraj imenovani zavod odbil prošnjo za priznanje zavarovalnine.

Naj povemo, kar smo slišali od ljudi! Kmetom se zdi, da se vsa zadeva vodi s premajhno resnostjo. Dobri zakon je ostal na papirju, Prispevki poljedelcev gredo v glavnem za stroške uprave in zdravnikov. Obračamo se zato do g. prefekta s prošnjo, da se za zadevo zavzame in poskrbi, da bo ta važni kmečki zakon prišel do veljave. Od tega bosta imela naše poljedelško ljudstvo in tudi država sama korist.

»Širite Goriško Stražo,«

Valuta.

Dne 18. januarja si dobil:

za 100 franc. frankov	74 17 do 74 47	Lir
za 100 belg. frankov	262.— do 266.—	"
za 100 švic. frankov	363.50 do 365.50	"
za 100 češ.-slov. kron	55.90 do 56.20	"
za 100 dinarjev	33.14 do 33 47	"
za 1 šterling	92.05 do 92.25	"
za 1 dolar	18.85 do 18.91	"
Novci po 20 frankov	72.— do 74.—	"
za 100 avst. šilingov	264.— do 270.—	"

Benečijske obveznice dne 18. januarja 1928: 72.50.

Tržne cene

dne 19. januarja 1928.

Česnik kg L 1—1.20; sveže zelje L 0.60—0.70; kislo zelje L 1.60; cvečica L 1.40—1.60; čebula L 1.10 do 1.30; fižol navaden L 1.80; fižol koks L 2.40; koromač L 1.50—1.60; salata indivija L 2.60—3; krompir L 0.65—0.75; sladka repa L 0.20 do 0.30; kisla repa L 0.80—1; zeleni radič L 2—2.40; rdeči radič L 2—2.80; špinača L 1.10—1.40; zelena L 1.40 do 1.60; motovilec L 2.10—2.20; vrzote L 0.50—0.60; pomaranče L 1.40 do 2; suhe fige L 1.80—2.20; limoni kos L 0.15—0.20; jabolka kg L 1.80 do 4.80; orehi L 3—4; lešniki L 6.50 do 7; hruške L 2—4.60; sveže maslo L 15; presno maslo L 18; mleko liter L 1; med v satovju kg L 10; sladka smetana L 12; skuta L 4; jajca kos L 0.60—0.70.

Listnica uredništva.

Prijatelju v Cerknem: Verujemo, da so bili res nekateri zakrižki fantje, ki se niso dostojno vedli na koru v župni cerkvi, vendar se pa nam ne zdi vredno o zadevi nadalje razpravljati. Bog živi!

T. V., Vel. Žabljce: Ker smo o zadevi že poročali, hvala za dopis. Pa drugič še kaj.

ZAHVALA

Dolžnost nas veže, da se za mnogoštevilne dokaze simpatije in iskrene prijateljstva do našega blagopokojnega očeta gospoda

JANEZA GOLJA

prisrčno zahvaljujemo vsem številnim spremljevalcem na zadnji poti. Tudi za mnogoštevilne izraze sožalja toplja zahvala.

Kozaršče, 16. januarja 1928.

Žalujoča družina GOLJA

Listnica upravnistva.

Zvon., Firenze: Naročnina je poravnana do 31. jan. 1928. Pozdrave!

Darovi.

Za Slovensko sirotišče: Tiskovno podjetje L. Lukežič 183 L, N. N. (Heliapolis, Cairo) 10 L. — Srčna hvala!

Na prodaj je v Medani posestvo obstoječe iz 2 hiš in obširnega zemljišča za 100 hl vina. Hiša je pravna za vsako obrt. Proda se skupno ali posamezno. Kdor želi kupiti, naj si ogleda. Cena po dogovoru. Naslov: Ivan Kocina, Medana 21, Dobrovo.

Pozor! Velika zaloga mrtvaških oprem; I., II. in III. razred 25% ceneje kot povsod drugod. J. Saksida, trgovec z mrt. predmeti, Dornbergštev. 3.

Na prodaj je auto-kamijon in motor »Puch« v dobrem stanju; istotam je na prodaj 15 panjev čebel po nizki ceni. Brestovica št. 93, p. Komen.

Iščem brivca. Brivnica Kolakovič, Idrija 275.

Mlekar z večletno prakso ter dobrimi spričevali išče samostojno službo takoj ali po dogovoru. Naslov pove uprava »Gor. Straže«.

Lokomobil 21 HP 12 atm. popolnoma v dobrem stanju prodam radi opustitve žage. Cena po dogovoru. Naslov pove uprava »Goriške Straže«.

Brivnica And. Rojic se priporoča, Via Seminario, št. 2 Gorica.

Lloyd Sabaude.

rihodnje voznje:

v Severno Ameriko

»Conte Biancamano« 25. 1. 1928.

»Conte Grande« 14. 2. 1928.

Iz Genove v Njujork v 9. dneh;

v Južno Ameriko:

»Pincipessa Maria« 13. 1. 1928.

»Pincipessa Maria« 13. 1. 1928.

»Conte Rosso« 19. 1. 1928.

Iz Genove v Buenos Ayres v 13½ dneh.

v Avstralijo:

»Tomaso di Savoia« 14. 2. 1928.

Informacije daje in sprejema prednaročila na vozne listke za stopnik

F. Rosich, Gorica,

Via Confavalle št. 4.

IVAN KACIN - Gorica
Piazza Tomaseo 29.

Domača tovarna orgel, harmonijev, glasovirjev. Popravlja, uglašuje in izposojuje; glasovirje prodaja na obroke. Garancija cerkvenih orgel 10-letna. Tvrdka je postavila v 2 letih 20 orgel. — Zahtevajte cenik!

PLJUČNE BOLEZNI

Dott. Cerretti

Radiologični kabinet je odprt:

v Vidmu: Via del Sale 15 (vse dni)

v Gorici: Via Barzellini 3 (ob sredo in petkih ob pop. urah).

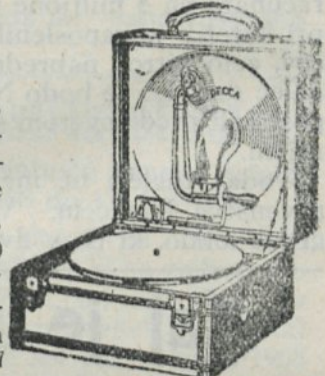
ACQUA DELL'ALABARDA

proti izpadanju las.

Vsebuje kinin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prehladu in za ojačenje korenin. Steklenica po 6 lir — se dobiva v lekarni Castellonovich, lastnik F. Bollaffio, Trst, Via Giuliani 42. — V Gorici, Via Carducci 9 pri Fiegel.

Prenosljivi gramafoni

v obliki kovčka ali pa za sobe, Decca z veliko zalogo plošč z modernimi slovenskimi pesmimi. Pritikline za gramafone, vzmet (peresa) in popravila v knjigarni WOKULAT Gorica Corso, Tel. 347

Zavod Dr. BONCINA-FINETTI

TRST, Via Fabio Filzi 23, V. n. Tel. 48-03

Zagotovljeno 3-dnevno zdravljenje

»ŠIJATIKE«

(Trganje v kolkju)

Zdravljenje živčnega trganja v laktih in v bokih. — Sprejema od 10—12 in od 15—17.

Zdravnik

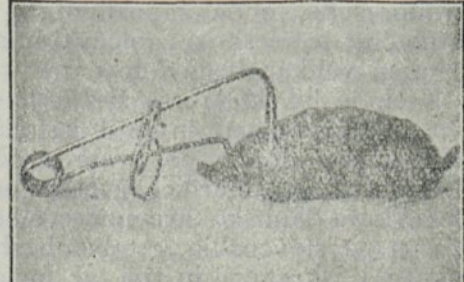
za zobe in usta

Dr. LOJZ KRAIGHER

sprejema

v GORICI

Piazza della Vittoria št. 20

Plačam najvišje cene za naravne kože vseh divjih živali všteti krte; strojenje in izdelovanje; prodaja pasti,

WINDSPACH, Via Carducci 6, GORICA